

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August 2017- Maj 2020
Institution	Tønder Handelsgymnasium
Uddannelse	Hhx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Michelle Jepsen, Morten Westergaard og Mai Klærke
Hold	3.B

Øversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Sprog, argumentation, skriftlighed og metode
Titel 2	Samfundslitterært forløb
Titel 3	Middelalderlitteratur
Titel 4	Renæssancen, barokken og oplysningstiden
Titel 5	På tværs af medier: Journalistik, film og reklamer
Titel 6	Litteraturhistorisk forløb: Romantikken
Titel 7	Ondskab
Titel 8	Det moderne gennembrud
Titel 9	Mødet med det moderne i det 20. århundrede
Titel 10	Nyeste tid

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Sprog, argumentation, skriftlighed og metode
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Lise Brix: Energidrikke - forbudt for børn? i Mimi Olsen, Pia Quist, Berit Riis Langdahl (red.): <i>Krydsfelt</i>, s. 256 (Artikel i bog til analyse af argumentation og appelformer)</p> <p>Rikke Henriksen: "Livet kan ikke genbruges". Kronik i Politiken, den 31. juli 2016. (Kronik)</p> <p>Læserbrev: "Opråb" http://tidende.dk/?Id=72094, 2016.</p> <p>Artikel: "DR lukker X Factor efter næste sæson" https://www.b.dk/nationalt/dr-lukker-x-factor-efter-naeste-saeson, 2017.</p> <p>Artikel: "Kong Henrik: -Min kone gør mig til en nar" https://ekstrabledet.dk/flash/kongelige/danskekongelige/kong-henrik-min-kone-goer-mig-til-en-nar/6770655, 2017.</p> <p>Artikel: "Camouflage og blæk: Sådan fik blæksprutten sine våben" https://videnskab.dk/naturvidenskab/camouflage-og-blaek-saadan-fik-blaek-sprutten-sine-vaaben, 2017.</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Birgitte Larsen, Grethe Ravn Nielsen og Rikke Fosberg: <i>Ind i sproget</i> (ibog) Udelukkende onlinemateriale: https://indisprogethxx.systeme.dk/</p> <ul style="list-style-type: none">- Elementær sproghistorie (kap. 6)- Elementær kommunikationsteori (kap. 5)- Verbal og non-verbal kommunikation (kap. 5)- Sprogets udtryks- og indholdsside (kap. 4)- Denotation og konnotation, nedtoning og optoning (kap. 5)- Sproglig praksis, herunder tale, skrift og multimodale udtryksformer (kap.4) <p>Mimi Olsen, Pia Quist, Berit Riis Langdahl: <i>Krydsfelt</i>, s. 254-259 (om argumentation og appelformer) (bog)</p> <p>Klip om kropssprog: https://www.youtube.com/watch?v=Y6o-OZ_s9F4&index=9&list=PLqU1y-7uPYvTDc98SK2fCFuSn4HvUyZW1 Udelukkende onlinemateriale</p>

	<p>Københavns Universitet: "dialekt.dk": http://dialekt.ku.dk/ (Dialekter, sociolekter, kronolekter og etnolekter)</p> <p>Søren Vrist Christensen: "Retoriske virkemidler - video af Søren Vrist Christensen (2016)": https://dansksiderne.dk/index.php?id=2980#c22101 Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Søren Vrist Christensen: "Argumenttyper - video af Søren Vrist Christensen (2015)": https://dansksiderne.dk/index.php?id=2979 Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Berit Riis Langdahl, Mimi Olsen & Pia Quist: "Krydsfelt": "Målgruppeanalyse": https://krydsfelt.ibog.gyldendal.dk/index.php?id=305#c2124 Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Mai Klærke: "Sådan laver du kildehenvisninger med Word": https://www.youtube.com/watch?v=594MmBONZ-Q (Video) Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Kantar / Gallup: "Kompass Segmenter": https://tns-gallup.dk/kompass-segmenter</p> <p><u>Studieteknik:</u> "Hvordan får du mest ud af din forelæsning?" https://www.emu.dk/modul/hvordan-f%C3%A5r-du-mest-ud-af-en-forel%C3%A6sning-gymnasieelever-og-kursister</p> <p>"Læseteknikker" https://www.emu.dk/modul/l%C3%A6seteknikker-gymnasieelever-og-kursister</p> <p>"At tage noter" https://www.emu.dk/modul/tage-noter-gymnasieelever-og-kursister</p> <p>Klip om "Notater" og "Lynnotater" http://busieco.samnet.sdu.dk/fakultet/studieteknik/vejledninger.html</p> <p>Foredrag til øvelse i lynnotater https://www.ted.com/talks/ken_robinson_changing_education_paradigms</p> <p>Jacob Jonia (1994): "Sådan får du 13 - uden at lave lektier". DaCaPo, Viborg. S. 12-41.</p> <p>Anne Haugaard Thomsen, Annette Düring Nielsen og Sara Krogh: "Guide til skriftlig dansk hhx/eux": https://guidetilskriftligdanskhhx.systeme.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p>
Omfang	64 lektioner á 45 minutter

Særlige fokus-punkter	<p>Fagmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder reddegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • analysere og vurdere ikke-fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge • multimodale tekster • sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster og øvrige erhvervsrelaterede tekster • sprog- og medieanalytiske begreber og metoder og sproghistoriske begreber.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, skriftligt arbejde, skriveværksted, pararbejde, gruppearbejde, skriveworkshop og flipped classroom

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Samfundslitterært forløb
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Helle Helle: ”Der er ikke noget nyt”, i <i>Rester</i>, 1996. (Novelle)</p> <p>Danmarks Radio: <i>Album</i> (TV-Serie), 2008. (Værk 1)</p> <p>Benn Q. Holm: <i>Album</i>, People’s Press 2002. S 23-26 og 31-36. (Uddrag fra roman)</p> <p><u>Sangtekster:</u></p> <p>Shu-bi-dua: ”Krig og fred”, 1980 + ”Den Himmelblå”, 1980.</p> <p>PeterFaber: ”Sikken voldsom trængsel og alarm”, 1848. MC Einar: ”Jul Det’</p>

	<p>Cool”, 1988. Bossen og Bumsen: ”Op til jul”, 1999. Rasmus Seebach: ”Lille store verden”, 2015.</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>”Densamfundsmæssige kompetence” i <i>Danski erhvervsuddannelserne</i>. Side 105-108 og 114-118.</p> <p>Baggrundstekster til <i>Album</i> hentet fra Danmarkshistorien.dk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jørgen Fink: EF og krisetider, 1973-1989: http://danmarkshistorien.dk/historiske-perioder/ef-og-krisetider-1973-1989/ • Søren Hein Rasmussen & Peter Yding Brunbech: Ungdomsoprør og kulturliv i 1960'erne: http://danmarkshistorien.dk/historiske-perioder/kold-krig-og-velfaerdsstat-1945-1973/ungdomsoprør-og-kulturliv-i-1960erne/ • Søren Hein Rasmussen & Peter Yding Brunbech: Højkonjunktoren 1958-73: http://danmarkshistorien.dk/historiske-perioder/kold-krig-og-velfaerdsstat-1945-1973/højkonjunktoren-1958-73/ • Søren Hein Rasmussen & Peter Yding Brunbech: Velfærdsstaten: http://danmarkshistorien.dk/historiske-perioder/kold-krig-og-velfaerdsstat-1945-1973/velfaerdsstaten/ • Line Vaaben: Der er faktisk ikke nogen grund til at arbejde så meget, som vi gør: https://www.information.dk/moti/2016/09/faktisk-nogen-grund-arbejde-saa-goer • Jannie Schjødt Kold: Er der grænser for velfærd?: http://www.kristeligt-dagblad.dk/etik/er-der-gr%C3%A6nser-velf%C3%A6rd • Lars Henriksen: Charlotte sagde op og holdt et fjumreår med sin søn: Jeg har skabt det liv, jeg drømte om: https://www.kristeligt-dagblad.dk/liv-sjael/nogle-gange-maa-man-stoppe-op-komme-videre • Litterær analysemodel: http://www.gymdansk.dk/at-analysere-litteratur.html
Omfang	36 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Fagmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • analysere og fortolke fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden • demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger • navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster

	<p>kvalificeret og med dokumentation</p> <ul style="list-style-type: none"> demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster sagtekster danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder et værk af mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker litteratur-, og medieanalytiske begreber og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, skriftligt arbejde, pararbejde og gruppearbejde.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Middelalderlitteratur
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Folkeviser: "Germand Gladensvend"</p> <p>Folkeviser: "Ebbe Skammelsøn"</p> <p>Folkeviser: "Torbens datter"</p> <p>Folkeeventyr: "Jesper og prinsessen"</p> <p>Folkeeventyr: "Kong Lindorm"</p> <p>H. C. Andersen "Klods Hans", 1855.</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Barbara Kjær-Hansen m.fl.: "Litteraturhistorien – på langs og på tværs", Systime 2014. Side 19- 41 + 44-54.</p> <p>Restudy: "Dansk – Litteraturhistorie – Middelalderen (1000-1450)": https://www.youtube.com/watch?v=0J6Llcjmzi4 Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Rather Homemade Productions: Ebbe Skammelsen - Hvad fanden skal det nu betyde?: https://www.youtube.com/watch?v=-QujVaDO8A0 Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Ebbe Skammelsøn (nyfortolkning i rap-version): http://www.dr.dk/nordisk-sprog/se/textgalleriet/popup_ebbe.asp</p> <p>Vickie Ravn Bechsgaard: Folkeeventyr: http://analysesiden.dk/folkeeventyr/</p>
Omfang	26 lektioner a 45 minutter

Særlige fokus-punkter	<p>Fagmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt – anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, – diskutere, vurdere og reflektere – analysere og fortolke fiktive tekster – perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om – kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge – demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden – demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger – navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> – billeder, film og øvrige multimodale tekster – mindst én folkevise – oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprog
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, skriftligt arbejde, pararbejde og gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Renæssancen, barokken og oplysningstiden
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Litteraturportalen.gyldendal.dk: "Pica della Mirandola: Om menneskets værdighed".</p> <p>Michelangelo: "Adams skabelse" ca. 1510 (Maleri)</p> <p>David Bailly: "Vanitas", 1651(Maleri)</p> <p>Thomas Kingo: "Hyldestdigt til Peter Griffenfeld - Du, vor Danmarks ros" (1673) http://www.nomos-dk.dk/skraep/1500_1600/kingo3.html</p> <p>Ludvig Holberg: "Erasmus Montanus" Tekst fra Arkiv for Dansk Litteratur (adl.dk) 1996. (værk 2)</p> <p>Ludvig Holberg: "Epistel 29" i <i>Holberg – epistler</i>. Det danske sprog og litteraturselskab Aarhus Universitetsforlag 2017.</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p>

	<p>Berit Riis Langdahl, Mimi Olsen, Pia Quist: <i>Krydsfelt – Grundbog i dansk</i>, Gyldendal 2017, s. 29–31, s. 263 – 266.</p> <p>Barbara Kjær-Hansen & Tinne S. Bertelsen: <i>Litteraturhistorie – på langs og på tværs</i> Systime 2014, s. 56–72 og s. 73-85</p>
Omfang	36 lektioner af 45 min. varighed.
Særlige fokus-punkter	<p>Fagmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • analysere og fortolke fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden • demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dansk sprog • mangfoldige litterære genrer • mindst én tekst af Ludvig Holberg • ét af mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker • litteratur- og sproganalytiske begreber og metoder • litteraturhistorie
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser og eksperimentelt arbejde (herunder remedierings- samt dramaopgave).

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5	På tværs af medier: Journalistik, film og reklamer
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Mette Davidsen Nielsen: ”Det nytter at råbe op”, Politiken d. 24. august 2018 s. 1 (Artikel, leder)</p> <p>Laura Friis Wang: ”DF: Menneskeskabte klimaforandringer er et spørgsmål om tro, og tro hører til i kirken” (Information 11. aug. 2018) (Artikel)</p> <p>Truth and Action: ”Isis flag Flown among refugees” (Artikel)</p> <p>Martin Pieter Zandvliet: <i>Under Sandet</i>, Nordisk Film Production, 2016 (Film)</p>

(Værk 3)

Michael Graversen: *Drømmen om Danmark*, Meta Film, 2015 (Film)

Maja Grønsholdt Jensen: "14-årige Lærke: - Stop med at dele nøgenfotos af mig" og tilhørende debattråd fra mx.dk (link dødt, udleveret som dokument)

Mathilde Graversen: "Billede af dansk betjent og niqabklædt kvinde går verden rundt" (Berlingske), <https://www.berlingske.dk/samfund/billede-af-dansk-betjent-og-niqabklaedt-kvinde-gaar-verden-rundt> (Artikel)

Jon Gehlert: "Reportage: En nat i kulden med de hjemløse" (Kristeligt Dagblad): <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/reportage-en-nat-i-kulden-med-de-hjeml%C3%B8se> (Artikel)

Anne Kleemeyer Kiil & Tim S. Smidemann: "Danni blev dømt for at læse utro kærestes sms'er" (Jydske Vestkysten): https://aiu.dk/filer/2514/3273/5562/Nyhed_case_faktainterview_FB-voxbop_-_Jydske-Vestkysten_-_Smser.pdf (Artikel)

Liv Mygind: "Baggrundsartikel: Kampen om det livsvigtige vand" (Samvirke): <https://samvirke.dk/artikler/baggrundsartikel-kampen-om-det-livsvigtige-vand> (Artikel)

Thomas Berndt & Johannes Skov Andersen: "Politiet skød Jays og Lindas søn: Det sorte USA advarer om borgerkrig": <https://politiken.dk/magasinet/feature/art5648285/Politiet-sk%C3%B8d-Jays-og-Lindas-s%C3%B8n-Det-sort-USA-advarer-om-borgerkrig> (Artikel)

Philip Christian Ulrich: "Hvad er det med Trump og Putin?" (Berlingske): <https://www.berlingske.dk/kronikker/hvad-er-det-med-trump-og-putin> (Artikel)

Ritzau: "Ny trussel: Trump optrapper handelskrig med Kina" (Dr.dk): <https://www.dr.dk/nyheder/udland/ny-trussel-trump-optrapper-handelskrig-med-kina> (Artikel)

Poul Smidt: "Colaer keder sig" (dr.dk/undervisning): https://www.dr.dk/undervisning_flash/hyldevarer/story-Line/index.html?_dataPATH=https://www.dr.dk/undervisning_flash/Mediesprog/radio/ (Radionyhedshistorie)

OK Benzin: "Støt Lokalsporten" (Kampagne lavet af Uncle Grey): <https://cargocollective.com/bastard/OK-Benzin-6> (Grafisk reklame)

Spies Rejser: "Nødhjælpsarbejde": <https://politiken.dk/rejser/so-logstrand/art5624892/Kommunikationsekspert-om-Spies-annonce-%C2%BBDet-virker-fordummende%C2%AB> (Grafisk reklame)

Arriva og Movia: "Mukhtars Fødselsdag - Flash Mob - Bedre Bustur" (Kampagnevideo lavet af Kadaver og ByBird): <https://www.youtube.com/watch?v=xgOyTNtsWyY>

Udelukkende onlinemateriale

Spies Rejser: ” DO IT FOR MOM (Do it for Denmark 2) | Spies Rejser” (Kampagnevideo): <https://www.youtube.com/watch?feature=oembed&v=B00grl3K01g>

Udelukkende onlinemateriale

Lærke Bodilsens opslag om nøgenbilleder: <https://www.facebook.com/100005909162120/videos/463864790487156/?id=100005909162120>

Udelukkende onlinemateriale

Thomas Korsgaard: ”1. del – Begyndelsen” og ”Efterskrift” i *Dengang jeg troede, jeg var assistent for Gustav*, Zetland 2016, (ebog): <https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/zetland-singles/Dengang+jeg+troede%2C+jeg+var+assistent+for+Gustav/Zetland+-+Dengang+jeg+troede%2C+jeg+var+assistent+for+-+Thomas+Korsgaard.pdf>

Baggrunds- og teoritekster

Berit Riis Langdahl, Mimi Olsen, Pia Quist: *Krydsfelt – Grundbog i dansk* Gyldendal 2017, s. 271-284 og s. 290-292

Henrik Poulsen: *News – grundbog i journalistik*, Gryldendal 2015, s. 10-18, 194-197

Conni Paldam m.fl: ”Filmiske virkemidler” i *iDansk* (iBog), Systeme. <https://idansk.systime.dk/>

Udelukkende onlinemateriale

Larsen, O. S. (u.d.). *Håndbog til Dansk*, Systeme. (iBog) <https://hbdansk.systime.dk/>

- 5.2 Dokumentarfilm og Mockumentary
- 4.11 Diskursanalyse
- 5.6 Reklamer

Udelukkende onlinemateriale

Avisen i Undervisningen: ”Nyhedskriterier”: <https://aiu.dk/mediehandbogen/journalistik/nyhedskriterier/>

Avisen i Undervisningen: ”Design”: <https://aiu.dk/mediehandbogen/medier/design/>

Avisen i Undervisningen: ”Genrer”: <https://aiu.dk/mediehandbogen/medier/genrer/>

Lea Korsgaard: ”Gustav Salinas mod Zetland ApS” (Zetland.dk): <https://www.zetland.dk/historie/s8DEDzZJ-a8DEYXaM-e55da>

Markham Nolan: ”How to separate fact and fiction online” (Fra 6:45 til slut) (TED-Talk, Video): https://www.ted.com/talks/markham_nolan_how_to_separate_fact_and_fiction_online

Udelukkende onlinemateriale

Omfang	36 lektioner af 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Fagmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • analysere og fortolke fiktive tekster • analysere og vurdere ikke-fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger • demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger • navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge • mangfoldige litterære genrer • billeder, film og øvrige multimodale tekster • sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster • danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder • ét af mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker • litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder • litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, eksperimentelt arbejde (herunder begrebsquiz), gruppefremlæggelser, gruppearbejde og underviseroplæg.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 6	Litteraturhistorisk forløb: Romantikken
Indhold	Tekster til genstand for analyse og opgaver

H. C. Andersen: "Tepotten" i Johannes Fibiger & Gerd Lütken *Litteraturens veje* (iBog) <https://litteraturensveje.systeme.dk/>

Udelukkende onlinemateriale

Adam Oehlenschläger: "Der er et Yndigt Land" / "Fædrelands-sang", 1819

Bjørnstjerne Bjørnson: "Ja, vi elsker dette landet" Ca. 1860

Edvin Kallstenius: "Du gamla, du fria", 1844

Schack Staffeldt: "Indvielsen", 1804 (digt)

Caspar David Friedrich: *Der Wanderer über dem Nebelmeer*, 1818. (Maleri)

H. C. Andersen: "Eventyr 23: Nattergalen", 1844 (eventyr)

N.F.S. Grundtvig: "Langt høiere Bjerge", 1820 (digt)

"Vindens farver" sang fra Disneys Pocahontas, 1995 (sang)

St. St. Blicher: *Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog*, 1824
(Værk 4)

Oh Land: "Oh Land - Der Var Et Yndigt Land / The Rain / Only on Netflix": <https://www.youtube.com/watch?v=waREZJBWvmo> (video)

Udelukkende onlinemateriale

Carlsberg Denmark: "Carlsberg 1883": <https://www.youtube.com/watch?v=w9CegigVXuW> (video)

Udelukkende onlinemateriale

Dansk Folkeparti: "Dansk Folkeparti - Valgvideo 2007": <https://www.youtube.com/watch?v=jBS0MiG94Es> (video)

Udelukkende onlinemateriale

Visit Denmark: Hjemmesiden: <https://www.visitdenmark.com/denmark/tourist-frontpage> (hjemmeside)

Udelukkende onlinemateriale

Ørsted: "Hvorfor Ørsted?": <https://www.youtube.com/watch?v=A4LjaEMw5I> (video)

Udelukkende onlinemateriale

Drømmeland: "Drømmeland - Prinsessen i Drømmeland": <https://www.youtube.com/watch?v=Zxtju2WpCi8> (video)

Udelukkende onlinemateriale

Baggrunds- og teoritekster

Barbara Kjær-Hansen m.fl.: "Litteraturhistorien – på langs og på tværs", Systeme 2014 (iBog). <https://litthist.systeme.dk> **Udelukkende onlinemateriale:**

- 1800-1870: Romantikken

	<ul style="list-style-type: none"> • Romantikens samfund: Fra enevælde til demokrati • Livssyn • Nyplatonisme og Schack Staffeldt <p>www.Ordnet.dk Udelukkende onlinemateriale www.ordbogen.com Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Johannes Fibiger & Gerd Lütken: ”At analysere litteratur” med tilhørende underafsnit i <i>Litteraturens veje (iBog)</i> https://litteraturensveje.systime.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Mimi Olsen, Pia Quist, Berit Riis Langdahl: <i>Krydsfelt</i>, s. 131-136 (om digt-analyse) (bog)</p> <p>Danmarks Radio: <i>Øgendahl og de store forfattere – H. C. Andersen</i>, 2018</p>
Omfang	26 lek. á 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Fagmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i • såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • analysere og fortolke fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden • demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger • demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mangfoldige litterære genrer • danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder • mindst én tekst af hver af følgende forfattere: Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, • ét af mindst seks værker med genreblanding og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker • svenske og norske tekster på originalsprog • litteraturanalytiske begreber og metoder • litteraturhistorie.

Væsentligste arbejdsformer	Underviseroplæg, gruppearbejde, eksperimenterende arbejde (herunder romantik-skattejagt, Snapchat-remediering og analysefernisering), gruppeoplæg, pararbejde.
-----------------------------------	--

Titel 7	Ondskab
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>H. C. Andersen: ”Skyggen”, 1847</p> <p>Jan Sonnergaard: "William" i <i>Radiator</i>, NB PrePress 1997, s. 9-20</p> <p>Tom Kristensen: “Henrettelsen”, 1922 (Digt)</p> <p>Pablo Picasso: “Guernica”, 1937 (Maleri)</p> <p>Paul Celan: ”Dødsfuga” (Digt)</p> <p>Martin Andersen Nexø: ”Lønningsdag / En Idyl”, 1900 (Novelle)</p> <p>Peter Seeberg: ”Argumenter for Benådning” i <i>Argumenter for Benådning</i> (eBog), Gyldendal 2016. https://ereolen.dk/ting/object/870970-basis%3A52356148 Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Klaus Rifbjerg: ”De Ukendte Soldater”: https://politiken.dk/kultur/boger/art5464761/Rifbjerg-skriver-digt-om-dr%C3%A6bte-soldater</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Ole Schultz Larsen: ”24. Ondskab” i <i>Psykologiens Veje</i> (iBog), Systime. https://psykologiensveje.systime.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Maline Gehrt-Bendixen & Uffe Agergaard Hansen: ”Ondskabens filosofi” i <i>Tanker om ondskab</i> (iBog), Systime. https://tankeromondskab.systime.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Jan Sørensen: ”4.3.4 - Psykoanalytisk tilgang” i <i>Metoder i Dansk</i> (iBog), Systime. https://metoderidansk.systime.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Ole Schultz Larsen: ”3.2 Komposition” og ”3.6 Litterære genrer” i <i>Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier</i> (iBog), Systime. https://hbdansk.systime.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Barbara Kjær-Hansen m.fl.: <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>, Systime 2014 (iBog) https://litthist.systime.dk/</p>

	<p>Udelukkende onlinemateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Granatchokket i den vestlige kultur • Lyrik i 1900-tallet - Futurisme og ekspressionisme (mellemlkrigstiden: 1918-1939) • Martin Andersen Nexø: Lønningsdag (En Idyl) (Baggrundsteksten er her brugt. Novellen angives separat) <p>Sine Dalsgaard Kristensen, Johannes Fibiger og Gerd von Buchwald Lütken: "Det hjemlige som uhjemligt" i <i>Litteraturens huse</i> (iBog), Systime. https://litteraturenhuse.systime.dk/</p> <p>Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Birgitte Holck Bækgaard, Henrik Bækgaard og Dorete Kallesøe: "6.2 Pligtetik og konsekvensetik" i <i>Livsideer</i> (iBog), Systime. Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Simon Ø. Andreasen: "Den psykoanalytiske metode": https://www.youtube.com/watch?feature=oembed&v=hUQUuVcOjII (Video) Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Ind i Dansk: "Lyrik" https://indidansk.dk/lyrik-genretraek</p>
Omfang	14 lek. á 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Fagmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • analysere og fortolke fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mangfoldige litterære genrer • billeder og øvrige multimodale tekster • danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder • mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg • litteraturalytiske begreber og metoder • litteraturhistorie.

Væsentligste arbejdsformer	Underviseroplæg, gruppearbejde, pararbejde, eksperimenterende undervisningsformer (herunder faglig skattejagt).
-----------------------------------	---

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 8	Det moderne gennembrud
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Henrik Pontopidan: "Mulds kud", 1888 (novelle)</p> <p>Folketeatret: <i>Per Gynt</i>, 2018 (Teaterstykke)</p> <p>Henrik Ibsen: "Et dukkehjem", 1879. (Værk 5)</p> <p>DR: "Et Dukkehjem", filmatisering (Ghita Nørby), uddrag fra filmatiseringen.</p> <p>Herman Bang: Den sidste balkjole. I: Herman Bang: Fortællinger. Dansk lærerforening, 2003.</p> <p>J.P. Jacobsen: "To verdener", 1879</p> <p>Erik Henningsen: "Barnemordet – Den højeste ret, den største uretfærdighed", 1886 hentet på: https://da.wikipedia.org/wiki/Fil:Henningsen, Erik-Summum_jus,_summa_injuris._Barnemordet.jpg (billede)</p> <p>Darwin: "Darwin's finches or Galapagos finches" Darwin, 1845. Hentet på: https://en.wikipedia.org/wiki/Darwin%27s_finches#/media/File:Darwin's_finches_by_Gould.jpg (billede)</p> <p>H. A. Brendekilde: "Udslidt", 1889. Hentet på https://da.wikipedia.org/wiki/Fil:H. A. Brendekilde - Udslidt (1889).jpg (billede)</p> <p>P.S. Krøyer: "Sommerdag ved Skagens Sønderstrand", 1884. Hentet på: https://da.wikipedia.org/wiki/Fil:Kr%C3%B8yer_Sommerdag_ved_Skagens_S%C3%B8nderstrand_1884.jpg (billede)</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Maja Bødtscher-Handen & Susan Mose: Det moderne gennembrud #MeToo, Gyldendal 2019 s. 13+15-17+19+23+25-28+49-53</p> <p>Ole Schultz Larsen: "4.12 Kommunikationsanalyse (underafsnittet transaktionsanalyse)" i <i>Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier</i> (iBog), Systime. https://hbdansk.systime.dk/</p> <p>Udelukkende onlinemateriale</p>

	<p>Henrik Adrian m.fl: "Dansk" i <i>AT-håndbogen - til eksamen i almen studieforberedelse</i> (2009) s. 25-30 (uddrag heraf)</p> <p>Johannes Fibiger & Gerd Lütken: ” 8. Det moderne gennembrud” med overordnet afsnit og følgende i <i>Litteraturens veje (iBog)</i> https://litteraturens-veje.systime.dk/</p> <p>Udelukkende onlinemateriale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det moderne gennembruds samfund • Livssyn og syn på litteraturen • Skrivestil og sprog • Det moderne gennembruds temaer: køn, klasse og kirke
Omfang	20 lek. Å 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • analysere og fortolke fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden • demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> • mangfoldige litterære genrer • billeder, film og øvrige multimodale tekster • danske tekster fra centrale litteraturhistoriske perioder • mindst én tekst af hver af følgende forfattere: Herman Bang, Henrik Pontoppidan, • litteraturanalytiske begreber og metoder • litteraturhistorie.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Underviseroplæg</p> <p>Gruppearbejde</p> <p>Enkeltmandsarbejde</p> <p>Kreative øvelser</p>

Titel 9	Mødet med det moderne i det 20. århundrede
----------------	--

Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Emil Bønnelycke: „New York“. Trykt første gang i <i>Klingen</i> i 1917 (billede)</p> <p>Vilhelm Hammershøjs: "Åbne døre", 1905 (billede)</p> <p>Edvard Munch: <i>Skriget</i>. 1893 (billede)</p> <p>Johannes V. Jensen: "Interferens", 1906 (Digt)</p> <p>Tove Ditlevsen: "En æggesnaps", 1948 (Novelle)</p> <p>Martin A. Hansen: "Paradisæblerne", 1953 (Novelle)</p> <p>Karen Blixen (1885-1962): "Ringene", fra <i>Skæbneanekdoter</i>, 1958 (Novelle)</p> <p>Anders Bodelsen: "Signalet", 1965 (Novelle)</p> <p>Klaus Rifbjerg: <i>Konfrontation</i>. Gyldendal, 1960 (Digt)</p> <p>Helle Helle: "Der er ikke noget nyt", 1996 (Novelle)</p> <p>Malk de Koijn: "Kosmisk Kaos", 1998 (Musiknummer)</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Barbara Kjær-Hansen m.fl.: "1890-2000: Modernisme og realisme" i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>, Systime 2014 (ibog). https://litthist.systime.dk/</p> <p>Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Følgende underafsnit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det moderne samfund - Tidlig modernisme (1890-1945), underafsnittet "Første verdenskrig og ekspressionisme" - Folkelig realisme og socialrealisme (1900-1945), underafsnittet "Socialrealisme" - Efterkrigsmodernisme (1945-1960) - Ny realisme (1965-1980), underafsnittet "Nyrealisme fra forstæderne" - 60'er-modernisme (1960-1970) - Klaus Rifbjerg: <i>Livet i badeværelset</i> - Minimalisme og modernistisk lyrik (1990-2000) <p>Larsen, O. S. (u.d.). "3.3 Fortæller" i <i>Håndbog til Dansk</i>, Systime. Udelukkende onlinemateriale https://hbdansk.systime.dk/</p>
Omfang	34 lek. (å 45 min.)
Særlige fokus-punkter	Faglige mål <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt

	<ul style="list-style-type: none"> • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • analysere og fortolke fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden • navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> • mangfoldige litterære genrer • billeder, film og øvrige multimodale tekster • danske tekster fra centrale litteraturhistoriske perioder • mindst én tekst af hver af følgende forfattere: Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen og Klaus Rifbjerg • litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder • litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Underviseroplæg Grupperarbejde Enkeltmandsarbejde Kreative øvelser</p>

Titel 10	Nyeste tid
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Thomas Korsgaard: ”Dengang jeg troede, jeg var assistent for Gustav” (Værk 6)</p> <p>Lone Hørslev: ”Dagene er data” s. 9-13</p> <p>Ole Bornedal: ”Lektorernes tyranni”.</p> <p>DR: ”Broen III” afsnit 1.</p> <p>Casper Eric: ”Jeg har en samtale”.</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Barbara Kjær-Hansen m.fl.: ” 1890-2000: Modernisme og realisme” i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>, Systime 2014 (ibog). https://litthist.systime.dk/</p> <p>Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Følgende underafsnit:</p>

	<p>- Tendenser i den nyeste litteratur</p> <p>Larsen, O. S. (u.d.). <i>Håndbog til Dansk, Systeme</i>. (iBog) https://hbdansk.systeme.dk/</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.3 Reality-tv • 4.1 "Ordnes betydninger" / Semantiske felter • Udelukkende onlinemateriale <p>Astrid Skov: "Politikens Poptillæg: Pomfritter rimer på pop" (Online-podcast) https://politiken.dk/podcast/politikens_poptillaeg/poptillaeg_boegerog-kunst/art5633553/Politikens-Poptill%C3%A6g-Pomfritter-rimer-p%C3%A5-pop</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udelukkende onlinemateriale <p>Tina Jensen: "Dansk i praksis": "Nordic Noir og True Crime". https://danskipraksis.systeme.dk/index.php?id=166</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udelukkende onlinemateriale
Omfang	18 lek. (å 45 min.)
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • analysere og fortolke fiktive tekster • analysere og vurdere ikke-fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden • demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger • demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> • dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge • mangfoldige litterære genrer • billeder, film og øvrige multimodale tekster • sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster • digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier

	<ul style="list-style-type: none"> • danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder • et af mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker • litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder • litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Underviseroplæg Gruppearbejde Enkeltmandsarbejde Kreative øvelser</p>